

Asia: VN/14558/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen käyttömaksuista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen näkökulmasta Kanta-palveluiden ylläpidon ja kehittämisen kustannukset tulisi kattaa suurimmalta osin KELA:n tai STM:n budjetista, sillä kyse on valtakunnallisesta, lakisääteisestä Kanta-arkistopalvelusta, johon hyvinvointialueet ovat velvoitettuja liittymään. Hyvinvointialueilla ei ole käytännön mahdollisuuksia vaikuttaa maksujen suuruuteen, vaikka ne aiheuttavat merkittäviä lisäkustannuksia.

Asetusluonnoksen mukainen maksujen korotus on huomattava, joka kurittaa jo nyt rahoituksen kanssa kipuilevia hyvinvointialueita.

Vuonna 2027 käyttöön tuleva sosiaalihuollon Kanta-maksu on uusi tehtävä, ja siihen liittyvät kustannukset tulee mielestämme huomioida valtionrahoituksessa täysimääräisesti. Hyvinvointialueet ovat jo kantaneet merkittävän taloudellisen vastuun Kanta-palveluiden käyttöönotosta. Asiakas- ja potilastietojärjestelmiä on jouduttu kehittämään ja muokkaamaan vastaamaan Kanta-vaatimuksia, mikä on aiheuttanut huomattavia kustannuksia. Näihin järjestelmä- ja toimintatapamuutoksiin ei ole saatu erillistä, korvamerkittyä rahoitusta valtiolta, vaan ne on toteutettu muun kehittämistyön ohella usein jo valmiiksi tiukassa taloustilanteessa.

Lisäksi lakisääteiset vaatimukset ja THL:n määräykset ohjaavat kehitystä tavalla, joka ei aina palvele hyvinvointialueiden omaa toimintaa. Esimerkiksi sosiaalipalveluissa on jouduttu toteuttamaan järjestelmäkehitystä yhteisen asian kirjaamisen osalta, vaikka sen käytännön hyödyt alueen toiminnalle ovat rajalliset. Tästäkin aiheutuvat kustannukset jäävät hyvinvointialueiden maksettaviksi, vaikka kehitystyö tehdään valtakunnallisten vaatimusten pohjalta.

Hämäläinen Sanna
Päijät-Hämeen hyvinvointialue